

MENADŽMENT SA POVERLJIVIM INFORMACIJAMA U USLOVIMA KRIZE SA POSEBNIM OSVRTOM NA AKTUELNE MODELE U OVOJ OBLASTI U REPUBLICI MAKEDONIJI

MANAGING WITH CLASSIFIED INFORMATION IN CONDITIONS OF CRISES, WITH SPECIAL FOCUS ON CURRENT MODEL IN THIS AREA IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA

Atanas Kozarev ¹

Rezime

Upravljanje krizom predstavlja ključni deo bezbednosnog sistema današnjih država zbog svoje funkcije razvijanja i unapređivanja vrednosti i interesa nacionalne bezbednosti u celini. U tom kontekstu, pojavljuju se važni bezbednosni problemi, područja i izazovi koji su povezani sa specifičnostima modela zaštite klasifikovanih informacija u uslovima krize. Fundamentalni stav bezbednosnih teorija i prakse zasniva se na činjenici da bezbednost poverljive informacije je preduslov za uspešno funkcionisanje bezbednosnih institucija. Predmet naučnog istraživanja rada se odnosi pre svega na društvene odnose koji su povezani sa bezbednošću poverljivih informacija, procesom definisanja i upravljanje rizikom bezbednosti poverljivih informacija u uslovima krize i kriznog stanja, sa posebnim osvrtom na model koji je implementovan u Republici Makedoniji. Ovaj koncept obuhvata: fizičku, administrativnu, industrisku i informatičku bezbednost poverljivih informacija. Zaštita i bezbednost poverljivih informacija se dovode u korelaciju i moguće su samo ukoliko bezbednost posmatramo kao multidimenzionalni kompleks uspostavljenih normativnih principa, mera i aktivnosti koje će garantovati da poverljiva informacija neće biti objekt neovlašćenog pristupa i upotrebe. Destabilizovanje bezbednosti poverljivih informacija znači destabilizaciju bezbednosnog sistema države i ugrožavanje nacionalne bezbednosti i ustavnog poretka u celini. Cilj rada na naučno – teoretskom nivou je da se prouči i analizira aktuelni model sistema bezbednosti klasifikovanih informacija, da se oceni njegova efektivnost u uslovima krize i na toj osnovi da se projektuju savremene konkretne zakonske izmene i njihovo implementiranje zbog garancije njihove bezbednosti.

Ključne reči: poverljiva informacija, kriza, bezbednosni sistem, nacionalna bezbednosti

¹ Fakultet za pravne nauke, EURM – Skopje.

Summary

Crisis management represents key part of the security system of the contemporary states because it is in function of developing and improving the values and interests of the entire national security. In this context, important security problems have arisen, along with areas and challenges connected with the specificities of the model for protection of the classified information in condition of crisis. The fundamental interest of theory for security and practice is based on the fact that the security of the classified information is prerequisite for successful functioning of security institutions. The subject matter of the scientific research covers the social relations connected with the security of classified information, the process of defining and managing the security risks regarding classified information in conditions of crisis and crisis situation, with special focus on the model which is implemented in the Republic of Macedonia. The concept comprises of: physical, administrative, industrial and IT security of classified information as well as the security of the automatic IT systems & networks and cryptographic security. The protection and security of classified information are brought in correlation and are possible only if we understand the security as multi-dimensional complex from established normative principles, measures and activities which will guarantee that the classified information will not be subject of illegal approach and activities. Destabilization of the security of classified information means destabilization of the security system of the state and menacing of the state national security and Constitutional order in the whole. The aim of the scientific work is to study and analyze (on scientific-theoretic level) the current model of the security system of classified information, to evaluate its efficiency in conditions of crises and on that basis to project the contemporary particular law changes and their implementation for guaranteeing their safety.

Keywords: classified information, crisis, security system, national security
